ОРХОН АЙМГИЙН "ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ" ОНӨХК-ИЙН ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ ТАНАА

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗРЫН ХАРЪЯА

ОРХОН АЙМГИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

61000 Орхон аймаг,
Баян-Өндөр сум Хүрэнбулаг баг
УБД 2070001050, Утас, Факс: 70359826
E-mail: orkhon@audit.gov.mn

2015.05.18 № 41

танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төсвийн захирагчийн төсвийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх дуусвар болсон, аккруэл сууриар бэлтгэгдсэн, жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.1-д заасан бүрэн эрхийн дагуу Орхон аймгийн аудитын газраас аудит хийв.

Компаний удирдлага нь тайлант хугацааны санхүүгийн тайланг холбогдох хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын батлсан заавар, журмуудын дагуу үнэн зөв бэлтгэж, тайлагнах үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллага нь Төсвийн захирагчийн 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, санал дүгнэлт өгөх үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл:

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын батлсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журмын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр стандарт, журам нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар "Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК-ийн 2014 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэлийн хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем, гол хууль тогтоомжуудын мөрдөлтийг болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан материаллаг алдаагүй эсэхэд санал дүгнэлт өгөх хангалттай бөгөөд зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт:

"Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК-ийн 2014 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан, илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүд холбогдох хууль, СТОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын батлсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн байна.

ОРХОН АЙМГИЙН
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.ЦОГБАДРАХ

“ЭРДЭНЭТ-УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИ

2014 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

Менежментийн захидал

Тэргүүлэх ач холбогдол №2

Асуудал -1 Дотоод хяналт, мониторинг 3

Асуудал-2 Анхан шатны бүртгэл хөтлөлт 4

Асуудал-3 Татвар, Нийгмийн даатгалын тооцоолол 5

“Ди Эй Би Жи Аудит” ХХК-ийн Орхон аймаг дахь салбар

Аудит, нягтлан бодох бүртгэлийн зөвлөгөө өгөх итгэмжлэгдсэн байгууллага

Аудитын ажлын талаар

Монгол улсын Төсвийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.1.1, Төрийн аудитын тухай хуулийн 18.5 дахь заалтыг баримтлан Монгол улсын Ерөнхий аудиторын 2013 оны 09 дүгээр сарын 05-ны өдрийн 158 тоот тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Аудитын ажил гүйцэтгүүлэх гэрээ”-ний дагуу Орхон аймгийн Төрийн Аудитын Газартай 2014 оны 01 дугаар сарын 23-ний өдөр байгуулсан 04 тоот гэрээнд үндэслэн Санхүүгийн тайлангийн аудитыг хийж гүйцэтгэлээ.

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараах хаягаар хандана уу:

Салбарын захирал: Л.Баасандорж

Утас: 9905-5703

И-майл: Baska188@yahoo.com

Хаяг: Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум, Дэнж баг, Оюутны гудамж-4, МУИС-ийн Орхон сургууль, 214 тоот

ДИ ЭЙ БИ ЖИ АУДИТ ХХК ОРХОН АЙМАГ ДАХЬ САЛБАР

2015 оны 03 дугаар сарын 11

Менежментийн захидал

"Ди Эй Би Жи Аудит" ХХК-ний Орхон салбар нь аудитын явцад илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг "Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК-ийн удирдлагад зориулж бэлтгэсэн бөгөөд түүнд хяналтын сул тал буюу горимыг өөрчлөх замаар хяналтыг сайжруулж болох зөвлөмжийг өглөө.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга АОУС-ын дагуу хийгддэг УАГ-ын аудитын горимоос урган гарсан болно. Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний горим зориулагдсан. Энэ нь "Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК-ийн хэрэгжүүлдэг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, тогтолцоо, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянах бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын зөвлөмж нь дахин хяналт хийх үеийн нөхцөл байдлын талаархи бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг тусгаж байгаа болно.

"Ди Эй Би Жи Аудит" ХХК-ийн Орхон салбар энэхүү зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд харин зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Бид аудитын төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу ажлаа хийж гүйцэтгэлээ. Аудитын явцад шаардлагатай баримт материалыг цаг хугацаандаа гаргаж өгч, шаардлагатай мэдээллээр биднийг хангаж байсныг сайшаан тэмдэглэж байна.

Та бүхэн энэхүү менежментийн захидалтай уншиж танилцан бидэнд хариугаа ирүүлнэ үү. Танай хариутай танилцан санхүүгийн тайлагналын талаарх ойлголтоо баталгаажуулсны дараа бид аудитын дүгнэлтээ хүргүүлэх болно.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан "Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК-ийн удирдлага болон ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Асуудал-1. Дотоод хяналт, мониторинг	Тэргүүлэх ач холбогдол 2
Ажиглалт	***Зөвлөмж***
Дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх нэгжийн тайлант оны ажлын төлөвлөгөө, тайлан, комиссын ажиллах журам зэрэг боловсруулагдаагүй байна. Дотоод хяналтын тогтолцоо маш сул байна.	НББ-ийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийг хэрэгжүүлэх, дотоод хяналтын нэгжийн төлөвлөлт, үйл ажиллагаа, тайлагнал, хяналтын тогтолцоог чанаржуулж, төгөлдөржүүлэх
Шууд худалдан авалтын аргаар хөрөнгө худалдан авах үйл ажиллагаанд материал хангамжийн мэргэжилтэн болон холбогдох албад бодит үнэ цэнийн судалгаа хийхгүй, шаардагдах хөрөнгийн эрэлт хэрэгцээг нарийн тооцохгүй, хэрэгцээт бараа, ажил үйлчилгээний стандарт шаардлагад нийцсэн эсэхэд мониторинг хийхгүйгээр олж бэлтгэж байна.	Шууд худалдан авалтын аргаар олж бэлтгэж буй хөрөнгийн хэрэгцээ шаардлага, стандарт, бодит үнэ цэнийн судалгааг хангамжийн мэргэжилтэн болон захиалга хийж буй алба нэгжүүд үндэслэлтэй тооцоо судалгаанд суурилан олж бэлтгэх
Сар бүр үндсэн цалингийн 20%-аар бүх ажиллагсдад үр дүнгийн нэмэгдэл цалин олгож байна. Уг нэмэгдлийг олгох шалгуур үзүүлэлт тодорхой бус, хэрэгжилтийн гүйцэтгэлийн үнэлгээ бодитой бус (бүх хүн 20%-аар авсан байсан), хавтгайруулан олгосон шинжтэй, төлөвлөгөөний биелэлтийн хэрэгжилтийг хянах механизм тодорхой бус байна.	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийн үнэлгээний тогтолцоог боловсронгуй болгон журамлах, үр дүнд суурилсан дотоод хяналт хийж байх
Эрсдэл	***Үйлчлүүлэгчийн хариу***
Хяналтын тогтолцоо суларснаас орон нутгийн өмч хөрөнгө шамшигдах, үр ашиггүй зарцуулагдах	Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

Асуудал-2. Анхан шатны бүртгэл хөтлөлт	Тэргүүлэх ач холбогдол 2
Ажиглалт Зарим кассын зарлагын гүйлгээ, бараа материалын орлого, зарлагын гүйлгээний анхан шатны баримтууд, авлага, өглөгийн тооцоо нийлсэн актуудад гарын үсгийн бүрдэл дутуу, санхүүгийн тамга тэмдэгээр баталгаажаагүй, хувь хүнээс худалдан авсан материалын дагалдах баримт дутуу, патент хүчин төгөлдөр бус зэрэг зөрчилүүд илэрлээ.	***Зөвлөмж*** НББ-ийн тухай хуулийн 7.5-д "Анхан шатны баримтанд түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно." гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах
Бараа материалыг худалдан авч зарцуулахдаа бараа материалын дугаарлалт /кодчилол/-ыг системтэйгээр дугаарлах, кодчилолын систем оновчтой бус, ажил гүйлгээг гарсан тухай бүрт нь бүртгэлд тусгалгүй сарын эцэст хуримтлуулан бүртгэж байна.	Бараа материалын кодчиллын бодлогыг тодорхой болгох, НББ-ийн бодлогын баримт бичигт барааны ангилал, кодчиллын талаар нэгдсэн бодлого боловсруулж тусган хэрэгжүүлэх
	Бараа материалын хөдөлгөөнийг байнгын системийн дагуу ажил гүйлгээг гарсан тухай бүрт нь бүртгэлд тусгаж байх
Санхүүгийн тайлангийн зорилгоорх үндсэн хөрөнгийн элэгдэл нь татварын зорилгоорх элэгдлийн зардлаас зөрүүтэй илэрхийлэгдэж байгаа ба үүнээс үүсэх зөрүүг зохицуулж, тайлагнаагүй байна.	Үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа, элэгдлийн нормыг НББ-ийн бодлогын баримт бичигт тусган хэрэгжүүлж ажиллах, санхүүгийн тайлангийн болон татварын зорилгоор илэрхийлсэн элэгдлийн зардлаар татварын түр зөрүүг үүсгэн хойшлуулсан татварын хөрөнгө, өглөгийг хүлээн зөвшөөрч бүртгэж байх
Эд хөрөнгийн тооллогын тооцоо бодолт хийж өгүүлбэр тайлан бичээгүй, хөрөнгийн ашиглалт, чанар байдалд үнэлгээ дүгнэлт өгөөгүй, паспортжуулалт, марк серээрх картжуулалтыг иж бүрэн хийгээгүй, тооллогын үр ашгийг анхааралгүй байна.	Үндсэн хөрөнгийн тооллогоор хөрөнгийн чанар, ашиглалтын байдалд үнэлэлт дүгнэлт өгч байх, марк, сери, дугаараар нь паспортжуулах, акт, өгүүлбэр тайлан бичиж, тооцоо бодолт хийн илүүдэл ба дутагдлын шалтгааныг тодорхойлон удирдлагын багаар хэлэлцүүлж шийдвэрлэж байх

Асуудал-3. Татвар, Нийгмийн даатгалын тооцоолол	Тэргүүлэх ач холбогдол 2

Ажиглалт

Орхон аймгийн Татварын хэлтэс, Нийгмийн даатгалын хэлтэсүүдтэй хийсэн татвар, НДШ-ийн үлдэгдлийн тулган баталгаажуулалтын дүн нь санхүүгийн тайлангаарх үлдэгдэлтэй зөрүүтэй илэрхийлэгдэж байна. Үүнд:

(төгрөгөөр)

Үзүүлэлт	Тулган баталгаажуулалтын дүн	Санхүүгийн тайлангийн дүн	Зөрүү
НДШ-ын авлага	54,635.43	45,472.98	9,162.45
ААНБОАТ-ын авлага	957,299.00	949,445.90	7,853.10
Суутгагчийн хувь хүнд олгосон орлогын албан татварын авлага	647,475.70	643,447.30	4,028.40
НӨАТ-ын авлага	148,760.80	135,500.00	13,260.80
Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварын авлага	10,321.25	-	10,321.25

Зөвлөмж

Санхүүгийн тайлан болон тулган баталгаажуулалтаарх үлдэгдлийн зөрүүг 2015 оны 1 дүгээр улиралын санхүүгийн тайланд холбогдох байгууллагуудтай тооцоо нийлж ямар нэгэн зөрүүтэй дүнгээр илэрхийлэхгүй байх

Эрсдэл

Санхүүгийн тайлан алдаатай илэрхийлэгдэх

Үйлчлүүлэгчийн харцуу

Аудитаар илэрсэн энэхүү алдаа, зөрчил дутагдлыг төсвийн захирагч хүлээн зөвшөөрсөн болно.

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДЛЫГ

ХЯНАСАН:

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Д.ЦОГБАДРАХ Огноо:

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР Б.БАЙГАЛ Огноо:

БЭЛТГЭСЭН: АУДИТОР Л.БААСАНДОРЖ Огноо

АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН
ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИ
2014 оны 12-р сарын 31

(мян.төгрөг)

	Үзүүлэлт	2013.12.31	2014.12.31
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
	Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө	9 094 771,78	22 955 007,63
	Дансны авлага	4 274 244 808,08	4 558 127 875,01
	Татвар НДШ-н авлага	1 028 198,93	1 773 866,16
	Бусад авлага	15 340 631,73	14 215 108,30
	Бусад санхүүгийн хөрөнгө	767 388 262,84	1 060 476 367,77
	Бараа материал	365 853 550,45	397 560 313,13
	Урьдчилж төлсөн зардал,тооцоо		
	Бусад эргэлтийн хөрөнгө		
	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө/борлуулах бүлэг хөрөнгө/		
	Урьдчилж төлсөн зардал,тооцоо		
	Бусад эргэлтийн хөрөнгө		
	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй эргэлтийн бус хөрөнгө/борлуулах бүлэг хөрөнгө/		
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	*5 432 950 223,81*	*6 055 108 538,00*
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
	Үндсэн хөрөнгө	8 550 713 313,72	18 043 137 985,33
	Биет бус хөрөнгө		
	Биологийн хөрөнгө		
	Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт		
	Хайгуул ба үнэлгээний хөрөнгө		
	Хойшлогдсон татварын хөрөнгө		
	Хөрөнгө оруулалтын зориулалттай үл хөдлөх хөрөнгө		
	Бусад эргэлтийн бус хөрөнгө		-
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	*8 550 713 313,72*	*18 043 137 985,33*
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		**13 983 663 537,53**	**24 098 246 523,33**
ӨР ТӨЛБӨР БА ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧ			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
	Дансны өглөг	4 256 483 496,38	4 939 121 204,90
	Цалингийн өглөг		-
	Татварын өр	3 750 133,94	1 195 321,91
	НӨАТ-ын өглөг		
	ХХОАТ-ын өглөг		
	Газрын төлбөрийн өглөг		
	НДШ - ийн өглөг		
	Банкны богино хугацаат зээл		
	Хүүний өглөг		
	Ногдол ашгийн өглөг		
	Урьдчилж орсон орлого	445 933 733,36	445 748 546,71
	Нөөц /өр төлбөр/		
	Бусад богино хугацаат өр төлбөр	4 254 512,68	14 249 431,31
	Борлуулах зорилгоор эзэмшиж буй бүлэг хөрөнгөнд хамаарах өр төлбөр		
		1 710 421 876,36	5 400 314 504,83

Урт хугацаат өр төлбөр			
	Урт хугацаат зээл	-	-
	Нөөц /өр төлбөр/		
	Хойшлогдсон татварын өр		
	Бусад урт хугацаат өр төлбөр		
	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	-	-
Өр төлбөрийн дүн		**4 710 421 876,36**	**5 400 314 504,83**
Цэвэр хөрөнгө/өмч			
	Эздийн өмч		
	Өмч -төрийн	5 231 568 753,18	5 231 568 753,18
	-хувийн		
	-хувьцаат		
	Халаасны хувьцаа		
	Нэмж төлөгдсөн капитал	2 877 783 200,57	7 568 161 255,57
	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	1 130 411 070,71	1 130 411 070,71
	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц		
	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	1 245 239 202,84	6 702 661 895,94
	Хуримтлагдсан ашиг	(1 211 760 566,13)	(1 934 870 956,90)
	Тайлант үеийн ашиг		(723 110 390,77)
	Өмнөх үеийн ашиг	(1 211 760 566,13)	(1 211 760 566,13)
	Эздийн өмчийн дүн	*9 273 241 661,17*	*18 697 932 018,50*
ӨР ТӨЛБӨР БА ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН		**13 983 663 537,53**	**24 098 246 523,33**
		-	-

Захирал: **Р.Гантулга**

З.БАТТУЯА

Ерөнхий нягтлан бодогч: **Е.Чулуунбат** **Аудитор, МНБ**

2015-03-13

АУДИТЛАГДСАН ОРЛОГЫН ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН
ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИ
2014 оны 12-р сарын 31

(мян.төгрөг)

Үзүүлэлт		2014.12.31
Борлуулалтын орлого (цэвэр)	**6 057 057 325,29**	**10 368 082 988,13**
Борлуулалтын өртөг	-	6 232 914 165,86
Нийт ашиг (алдагдал)	6 057 057 325,29	**4 135 168 822,27**
Түрээсийн орлого		
Хүүний орлого		
Ногдол ашгийн орлого		
Эрхийн шимтгэлийн орлого		
Бусад орлого		
Борлуулалт, маркетингийн зардал		
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	6 787 274 472,94	4 953 904 831,33
Санхүүгийн зардал		
Бусад зардал		
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)		
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		924 991,40
Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		
Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)		
Бусад ашиг (алдагдал)	53 544 114,14	94 700 626,89
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	**(676 673 033,51)**	**(723 110 390,77)**
Орлогын татварын зардал		
Татварын дараахь ашиг (алдагдал)	**(676 673 033,51)**	**(723 110 390,77)**
Зогсоосон үйл ажиллагааны татварын дараах ашиг	**(676 673 033,51)**	**(723 110 390,77)**
Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	**(676 673 033,51)**	**(723 110 390,77)**
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү		
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү		
Бусад олз (гарз)		
Орлогын нийт дүн	**(676 673 033,51)**	**(723 110 390,77)**
Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)		

Захирал: **Р.Гантулга**

Ерөнхий нягтлан бодогч: **Е.Чулуунбат**

З.БАТТУЯА
Аудитор, МНБ

2015-03-13

АУДИТЛАГДСАН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН
ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИ
2014 оны 12-р сарын 31

(мян.төгрөг)

Үзүүлэлт	Өмч	Халаасны хувьцаа	Нэмж төлөгдсөн капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн нөөц	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
ны 12-сарын 31-ний үлдэгдэл	**1 202 502 270,88**		**1 875 762 720,98**	**1 130 411 070,71**		**1 651 819 945,00**	**(535 087 532,51)**	**5 325 408 475,06**
н бодох бүртгэлийн бодлогын тийн нөлөө, алдааны залруулга								-
улсан үлдэгдэл	1 202 502 270,88		1 875 762 720,98	1 130 411 070,71		1 651 819 945,00	(535 087 532,51)	5 325 408 475,06
т үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							(676 673 033,51)	(676 673 033,51)
элгэрэнгүй орлого								-
гарсан өөрчлөлт	4 029 066 482,30		1 002 020 480,00			(406 580 742,57)		4 624 506 219,73
ан ногдол ашиг								-
үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн								-
ны 12-сарын 31-ний үлдэгдэл	**5 231 568 753,18**	**-**	**2 877 783 200,98**	**1 130 411 070,71**	**-**	**1 245 239 202,43**	**(1 211 760 566,02)**	**9 273 241 661,28**
н бодох бүртгэлийн бодлогын тийн нөлөө,алдааны залруулга								-
улсан үлдэгдэл								-
т үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)							(723 110 390,77)	(723 110 390,77)
элгэрэнгүй орлого								-
гарсан өөрчлөлт			4 690 378 055,00			5 457 422 693,10		10 147 800 748,10
ан ногдол ашиг								-
үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн								-
ны 09-сарын 31-ний үлдэгдэл	**5 231 568 753,18**	**-**	**7 568 161 255,98**	**1 130 411 070,71**	**-**	**6 702 661 895,53**	**(1 934 870 956,79)**	**18 697 932 018,61**

л: **Р.Гантулга**

З.БАТТУЯА
Аудитор, МНБ

ий нягтлан бодогч: **Е.Чулуунбат**

2015-03-13

АУДИТЛАГДСАН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН
ЭРДЭНЭТ УС ДУЛААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ
ОРОН НУТГИЙН ӨМЧИТ ХУВЬЦААТ КОМПАНИ
2014 оны 12-р сарын 31

(мян.төгрөг)

	2013.12.31	2014.12.31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)	**6 347 695 747,68**	**10 279 123 974,60**
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	5 662 553 213,17	9 154 680 847,65
Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого		
Даатгалын нөхөрөөс хүлээн авсан мөнгө		
Буцаан авсан албан татвар		
Татаас, санхүүжилтийн орлого	2 077 348,00	240 943 258,40
Бусад мөнгөн орлого	683 065 186,51	883 499 868,55
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	**6 503 578 952,32**	**10 259 384 048,75**
Ажиллагчдад төлсөн	1 113 866 091,00	1 701 858 249,00
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	143 972 173,00	375 887 258,00
Бараа материалыг худалдан авахад төлсөн	303 041 040,12	498 634 121,88
Ашиглалтын зардалд төлсөн	122 514 036,40	209 285 148,10
Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	195 340 075,00	161 374 000,00
Хүүний төлбөрт төлсөн		
Татварын байгууллагад төлсөн	132 992 987,24	270 969 672,41
Даатгалын төлбөрт төлсөн	11 376 777,00	
Бусад мөнгөн зарлага	4 480 475 772,56	7 041 375 599,36
Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	**(155 883 204,64)**	**19 739 925,85**
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)		
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого		
Биет бус хөрөнгө борлуулсны орлого		
Хөрөнгө оруулалт борлуулсны орлого		
Бусад урт хугацаат хөрөнгө оруулсны орлого		
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт		
Хүлээн авсан хүүний орлого		
Хүлээх авсан ноогдол ашиг		
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	**9 912 000,00**	**5 879 690,00**
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	7 112 000,00	5 879 690,00
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	2 800 000,00	
Хөрөнгө оруулалт олж эзмшихэд төлсөн		
Бусад урт хугацаат хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн		
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа		
Хөрөнгө орлуулалтын үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	**(9 912 000,00)**	**(5 879 690,00)**
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
Мөнгөн орлогын дүн (+)		
Зээл авсан, өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан		
Хувьцаа болон өмчийн бусад үнэт цаас гаргасанаас хүлээн авсан		
Төрөл бүрийн хандив		
Мөнгөн зарлагын дүн (-)		
Зээл, өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө		
Санхүүгийн түрээсийн өглөгт төлсөн		
Хувьцаа буцаан худалдаж авахад төлсөн		
Төлсөн ногдол ашиг		
Санхүүгийн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн		
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	**(165 795 204,64)**	**13 860 235,85**
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	126 935 299,77	9 094 771,78
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	6 986 436,07	22 955 007,63

Захирал: **Р.Гантулга**

Ерөнхий нягтлан бодогч: **Е.Чулуунбат**

З.БАТТУЯА
Аудитор, МНБ
2015-03-13

2014 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 31-НЭЭРХ АУДИТЛАГДСАН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮДИЙН ТОДРУУЛГА

А. ҮЙЛЧЛҮҮЛЭГЧИЙН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Хуулийн этгээдийн нэр:	"Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ"
Хуулийн этгээдийн хариуцлагын хэлбэр:	Орон нутгийн өмчит хувьцаат компани
Улсын бүртгэлийн дугаар:	2093001001
Регистрийн дугаар:	2802813
Албан ёсны хаяг:	Монгол улс, Орхон аймаг, Баян-Өндөр сум, Хүрэнбулаг баг, 19 дүгээр байр
Харилцдаг санхүү, татварын байгууллага:	Орхон аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс, Орхон аймгийн татвар болон НД-ын хэлтэс

Б. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН БЭЛТГЭХ ҮНДЭСЛЭЛ:

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого

Санхүүгийн тайланг бэлтгэх зорилго нь байгууллагын хөрөнгө, эх үүсвэр, санхүүгийн байдал, хүлээн зөвшөөрсөн орлого, зарлага, тэдгээрийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг Монгол Улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, тэдгээрт ниййцүүлэн гарсан бусад хууль эрх зүйн актуудын дагуу үнэн зөв илэрхийлэх явдал юм.

НББ-ийн ерөнхий суурь:

"Эрдэнэт-ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК нь ажил гүйлгээ ба үйл явдлыг тухайн гарсан хугацаанд нь нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэж, санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрнө. Хөрөнгө, өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө, өмч, орлого, зардлыг аккруэль сууриар бүртгэдэг.

Санхүүгийн тайланг Монгол улсын үндэсний валют болох төгрөгөөр илэрхийлж, аккруэль сууриар бэлтгэн тайлагнана.

Тасралтгүй үйл ажиллагааны зарчим:

Санхүүгийн тайланг байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагаагаа үргэлжлүүлэх чадвартай эсэх үнэлгээг санхүүгийн тайлан гаргах хариуцлага хүлээсэн удирдлага хийх хэрэгтэй бөгөөд энэ зарчимд тулгуурлан СТОУС-ын дагуу бэлтгэсэн. Тайлант онд байгууллага нь ямар нэг томоохон өөрчлөлт, хувьчлалд бэлтгээгүй болно.

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө:

Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө нь касс, Голомт, Худалдаа хөгжлийн банк, Капитрон банк, Төрийн банкин дахь харилцах данс зэргээс бүрдэнэ.

Мөнгөн хөрөнгө болон бусад хөрөнгийн зарцуулалтад нэгдүгээр гарын үсгийг захирал Р.Гантулга, хоёрдугаар гарын үсгийг Ерөнхий нягтлан бодогч Е.Чулуунбат нар зурж хяналтыг хэрэгжүүлдэг. Нярав Ж.Оюумаа мөнгөн хөрөнгийн анхан шатны баримт бүрдүүлэлт, хөтлөлт, бүртгэлийг хөтлөн зохион байгуулдаг.

Авлага:

Авлага гэдэг нь аливаа бараа, ажил үйлчилгээ үзүүлснийхээ төлөө дүнг нь тодорхойлох боломжтой мөнгөөр хүлээн авах өр төлбөр, санхүүгийн үүрэг хариуцлага юм. Авлагыг СТОУС№7, 9, НББОУС №32, 39 зэрэгт үндэслэн санхүүгийн байдлын тайланд цэвэр боломжит үнэ цэнээр тусган харуулдаг. Компаний хувьд найдваргүй авлагын зардлыг авлага төлөгдөхгүй болсон нь тодорхой болсон үед эрх бүхий дээд байгууллагын тушаал шийдвэрийг үндэслэн шууд аргаар бүртгэх хандлагыг баримталдаг. Ойрын жилүүдэд

найдваргүй авлага бүртгээгүй байгаа. Авлагыг дансны авлага, урьдчилж тооцсон авлага, ажилчид албан хаагчдаас авах авлага, татварын авлага зэрэг ерөнхий дансуудаар хуримтлуулан бүртгэдэг.

Бараа материал:

Тус байгууллагын тасралтгүй хэвийн үйл ажиллагааг хангах зорилгоор бэлтгэгдсэн бараа материалыг хангамжийн материал дансанд бүртгэдэг.

Бараа материалыг бэлтгэн нийлүүлэхдээ үнийн комисс ажиллуулж, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль, Засгийн Газрын 2013 оны 68 дугаар тогтоол зэргийг мөрдөж ажилладаг.

Бараа материалыг НББОУС №2-д заасны дагуу байнгын системд зарцуулалтыг эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах аргаар, эцсийн үлдэгдлийг цэвэр боломжит үнэ цэнэ, өртгийн аль багаар нь үнэлэх хандлагыг баримтлана.

Үндсэн хөрөнгө:

НББОУС №16-д дагуу үндсэн хөрөнгийн анхны өртөг нь худалдан авсан үнэ, тухайн хөрөнгийг олж бэлтгэхэд гарсан зардлуудаас бүрдэнэ. Үндсэн хөрөнгийг ашиглалтанд оруулснаас хойш гарсан зарцуулалтууд болох урсгал болон их засварын зардлыг тухайн үндсэн хөрөнгийг ашигласнаас бий болохоор хүлээгдэж буй ирээдүйн эдийн засгийн өгөөжийг нэмэгдүүлэхэд нөлөөлж байгаа тохиолдолд үндсэн хөрөнгийн өртгийг нэмэгдүүлэн капиталжуулдаг.

Мөн хөрөнгийн дахин үнэлгээнд Сангийн Яамнаас гаргасан аргачилсан заалтыг баримтлахаас гадна НББОУС №16-д заасны дагуу бүртгэлийг зохион байгуулдаг. Тус байгууллага Үндсэн хөрөнгө дансыг Барилга байгууламж, Тээврийн хэрэгсэл, Тоног төхөөрөмж, Тавилга эд хогшил, Компьютер бусад хэрэгсэл гэж ангилан бүртгэдэг.

Үндсэн хөрөнгө дансанд хөрөнгө орлого авах, данснаас хасах гүйлгээг Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 6, 11.8 дугаар заалтуудыг баримтладаг, бөгөөд Орхон аймгийн Засаг Даргын шийдвэрийн дагуу шаардлагатай орон нутгийн хөрөнгийг олж бэлтгэдэг. Мөн батлагдсан бизнес төлөвлөгөөг үндсэн хөрөнгийн орлогын бүртгэлд харгалзан үздэг.

Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл:

Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл тооцохдоо өөрийн байгууллагын онцлогийг харгалзан элэгдэл тооцох хугацаа, аргачлалыг тогтоодог. Элэгдлийг шулуун шугамын аргаар байгуулдаг.

Биет бус хөрөнгө:

НББОУС№38-д нийцүүлэн санхүүгийн програмыг санхүүгийн тайланд хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн бөгөөд хасагдуулгыг тооцохдоо өөрийн байгууллагын онцлогийг харгалзан элэгдэл тооцох хугацаа, аргачлалыг тогтоодог. Хасагдуулгыг шулуун шугамын аргаар байгуулдаг.

Өр төлбөр:

Байгууллагын бусдын өмнө хүлээсэн эдийн засгийн үүрэг хариуцлагыг өр төлбөрөөр хүлээн зөвшөөрч, ирээдүйд төлөх дүнгээр бүртгэн тайлагнадаг. Өглөгийн бүртгэл тайлагналд СТОУС№7, 9, НББОУС №32, 39 зэргийг дагаж мөрдөнө.

Тус байгууллагын хувьд урт хугацаат өр төлбөргүй. Богино хугацаат өр төлбөрийг дансны өглөг, бусад албан газарт өгөх өглөг, ҮЭ-ийн татварын өглөг, татварын өглөг, урьдчилж тооцсон орлого гэж ангилан бүртгэж тайлагнадаг.

Цэвэр хөрөнгө, өмч:

"Эрдэнэт-ус дулаан түгээх сүлжээ" компани нь Монголын Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй нэг бүр нь 100 төгрөгийн нэрлэсэн үнэтэй, 12,025,022 ширхэг энгийн хувьцаатай 100%-ийн Орон Нутгийн Өмчит Хувьцаат Компани юм. Цэвэр эзний өмч нь Хувьцаат

капитал, Нэмж төлөгдсөн капитал, Эздийн өмчийн бусад хэсэг, Хуримтлагдсан ашиг зэргээс бүрдэнэ. Түүнчлэн хөрөнгийн бодит үнэ цэнийн өсөлттэй холбоотой дахин үнэлгээний нөөц байгуулдаг бөгөөд цэвэр хөрөнгө нь хөрөнгийн дахин үнэлгээтэй холбоотой дүрэм журмын заалтаар хорогдож, нэмэгддэг.

Орлого:

Нийт орлого нь үндсэн үйл ажиллагааны орлого ба бусад орлогоос бүрдэнэ. Үндсэн үйл ажиллагааны орлого нь Цахилгаан, Дулаан, Хэрэглээний халуун ус, Цэвэр ус хангамж, Өөрийн эх үүсвэртэй хангамж, Зөөврийн цэвэр ус, Цахилгаан шат, Ариутгах татуурга, Бусад, Нийтийн халуун ус, Тоолуур засвар, баталгаажуулалт, Хөрөнгө оруулалт их засварын орлогоос бүрдэх ба үйл ажиллагааны бус орлого нь алдангийн орлогоос бүрдэнэ. Орлогыг НББОУС №18-д нийцүүлэн хүлээн зөвшөөрч бүртгэж тайлагнадаг.

Зардал:

"Зардал гэдэг нь хөрөнгийн зарлагын урсгал, зарцуулалт эсвэл өр төлбөрийн хэлбэрээр тайлант хугацааны туршид гарсан эдийн засгийн ирээдүйн өгөөж буюу үйлчилгээний чадавхийн бууралт бөгөөд эздэд хуваарилагдсанаас бусад цэвэр хөрөнгө" юм.

Цалин, НДШ, элэгдэл, засвар үйлчилгээ, албан томилолт, тоолуур, шуудан холбоо, шатахуун, төсөвт ажил, хөдөлмөр хамгаалал, шагнал урамшуулал, хангамж, бичиг хэрэг, даатгалын төлбөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, татвар үйлчилгээ, бусад, орлогын албан татвар зэрэг үйл ажиллагааны бусад зардлуудаас үйл ажиллагааны зардал нь бүрддэг.

В. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТИЙН ТОДРУУЛГА: (ТӨГРӨГӨӨР)

1.МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ:

"Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ" ОНӨХК нь үндсэн үйл ажиллагааны болон үндсэн бус үйл ажиллагааны бус орлогыг төвлөрүүлэх бэлэн мөнгөний 2 касстай. Энэ орлогын касснаас зарлага гардаггүй, өдрийн орлогыг орой бүр банкинд цүнхтэй мөнгөөр тушаадаг. Нярав харилцахаас чекээр бэлэн мөнгө авч зарцуулалтыг тухай бүрт нь тайлагнадаг.

Бэлэн бус төлбөр тооцоог Худалдаа хөгжлийн банк, Капитрон банк, Голомт банк, Төрийн банкаар дамжуулан хийж гүйцэтгэдэг. Бүх үлдэгдлийг нэрлэсэн үнээр нь тайлагнасан байна.

Банкны нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
Бэлэн мөнгө	6,291,884.88	
Голомт	209,654.65	5,611,550
ХХБ	1,008,917.06	1,546,880
ХХБ доллар	956,058.60	-
Төрийн банк	218,113.07	13,173,192
Капитрон банк	410,143.78	2,623,385
НИЙТ	**9,094,772.04**	**22,955,007**

2. АВЛАГА:

2014 оны 12 дугаар сарын 31-ээрх авлагын үлдэгдлийг НББОУС№32-ын дагуу цэвэр боломжит үнэ цэнээр нь бүртгэлд тусгасан байна.

дд	Авлагын төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Дансны авлага	4,274,244,808.08	4,558,127,874.98
2	Урьдчилж тооцсон авлага	767,388,262.84	1,060,476,367.74
3	Ажилчид албан хаагчдаас авах авлага	15,340,631.73	14,215,108.33
4	Татварын авлага	1,028,198.93	1,773,866.13
	Нийт авлага	**5,058,001,901.58**	**5,634,593,217.18**

Дансны авлага: Энэ нь оршин суугчдаас авах авлага, гэрээт байгууллагаас авах авлага, бусад байгууллагаас авах авлагаас бүрдэнэ.

Оршин суугчдаас авах авлага:

№	Авлагын төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	О.С-ны Өөрийн эх үүсвэртэй ус	-	3,172,241.7
2	ОС-ны суугчдаас авах авлага Цахилгаан	4,961,372.0	17,352,064.5
3	ОС-ны суугчдаас авах авлага Радио	1,296,229.4	1,212,799.3
4	ОС-ны суугчдаас авах авлага СӨХ	30,097,299.0	-
5	ОС-ны суугчдаас авах авлага Төлбөрт үйлчилгэ	1,793,167.1	4,370,708.0
6	ОС-ны суугчдаас авах авлага. Ариутгах татуург	22,466,843.3	21,487,053.6
7	ОС-ны суугчдаас авах авлага Лифть	2,508,461.2	2,176,427.6
8	ОС-ны суугчдаас авах авлага Хог тээвэр	7,216,758.3	7,348,039.3
9	ОС-ны суугчдаас авах авлага Бусад	4,260,499.8	783,630.8
10	ОС-ны суугчдаас авах авлагаЦэвэр ус	28,367,439.5	23,095,844.5
11	ОС-ны суугчдаас авах авлага ХХ ус	15,755,425.4	16,865,187.0
12	ОС-ны суугчдаас авах авлага Дулаан	60,569,531.7	62,804,338.4
13	ОС-ны суугчдаас авах авлага	2,269,030.7	227,701.6
	Нийт	**181,562,057.4**	**160,896,036.1**

Гэрээт байгууллагаас авах авлага:

№	Авлагын төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Гэрээт байгуулаагаас авах авлага Өөрийн эх үүсвэр	-	431,913.2
2	Гэрээт байгууллагаас авах авлага Цахилгаан	683,950.5	40,867,383.5
3	Гэрээт байгууллагаас авах авлага СӨХ	1,639,537.9	-
4	Гэрээт байгууллагаас авах авлага Тоолуур	13,166,966.8	1,569,536.7
5	Гэрээт албан газраас авах авлага.Ариутгах тат	8,776,939.8	10,590,362.0
6	Гэрээт байгууллагаас авах авлага Бусад	2,331,352.8	628,278.9
7	Гэрээт байгууллагаас авах авлага Цэвэр ус	140,602,889.0	24,426,651.0
8	Гэрээт байгууллагаас авах авлагаХХ ус	2,656,946.4	2,834,871.6
9	Гэрээт байгууллагаас авах авлага Дулаан	11,903,796.0	7,666,533.1
10	Гэрээт бай-гаас авах авлага/бохир зөөвөр/	1,726,897.0	116,750.0
	Нийт	**183,489,276.1**	**89,132,279.9**

Бусад байгууллагаас авах авлага:

№	Авлагын төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Бусад байг-с авах авлага/цэвэр,бохирус обьёом	3,814,251,764.5	4,125,746,836.5
2	Бусад байгууллагаас авах авлага Хөрөнгө оруул	26,264,187.0	97,355,138.0
3	Бусад бай-аас авах авлага	68,356,548.2	84,792,002.5
	Нийт	3,908,872,499.7	4,307,893,977.0

Урьдчилж тооцсон авлага: Урьдчилж тооцсон авлага нь тухайн байгууллагын гол ханган нийлүүлэгчид болох Эрдэнэт үйлдвэр ХХК, ДЦС ТӨХК, ЦТҮС ТӨХК гэх мэт харилцагчидтай үүссэн тооцоо болно.

№	Харилцагчийн нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Ард даатгал ХХК /РД2062089/	-	425,038
2	ДЦСтанц ТӨХК	260,042,640	495,896,067
3	Дэнжийн цэвэр ус ариутгах тат	-	5,472,341
4	Жаргалантын а/татуурга	-	544,331
5	Жаргалантын цэвэр ус а/т	-	2,294,964
6	Лифтийн үйлчилгээ	-	5,179,516
7	Мон 23-01 төсөл	-	2,249,720
8	Орон нутгийн өмч	-	155,870
9	РТС УТҮГазар	-	1,429,230
10	Хог хаягдлын хураамж	-	10,474,000
11	Цахилгаан дамжуулах үндэсний сүлжээ	273,777,123	299,136,324
12	Эрдэнэт ус ДТС ОНӨХК	-	544,331
13	Эрдэнэт ус сөх	-	421,080
14	Эрдэнэт үйлдвэр ХХК	233,568,500	236,253,557
	Нийт	767,388,263	1,060,476,368

Татварын авлага:

№	Харилцагчийн нэр	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан	943,146	943,146
2	Нийгмийн даатгалын хэлтэс	54,762	45,473
3	Төвлөрсөн төсөв / НӨАТ/	-	135,500
4	Төрийн сан	9,975	643,447
5	Эрдэнэт Амьдрал ХК	-	6,300
	Нийт	1,007,883	1,773,866

3.БАРАА МАТЕРИАЛ

Тасалбар болсон санхүүгийн тайланд бараа материалаарх хөрөнгийг НББОУС №2-ын дагуу өртөг, цэвэр боломжит үнэ цэнийн аль багаар нь үнэлсэн байна. Тайлант хугацаанд бараа материалыг эхэлж авснаа эхэлж зарлагдах аргаар байнгын системд хөдөлгөөнийг нь бүртгэж тайлагнасан. Бараа материал хариуцсан 2 нярав ажилладаг бөгөөд нярав н.Эрдэнэчимэг нь цахилгааны материал, барилгын материал, машины сэлбэгийн материалыг, нярав Ж.Оюумаа сантехникийн сэлбэг, материалыг тус тус хариуцан ажилладаг. Бараа материалыг хангамжийн материал дансанд тусгадаг.

дд	Үзүүлэлт	Хангамжийн материал
1	Эхний үлдэгдэл	365,853,550.45
2	Нэмэгдсэн дүн	859,502,613.45
3	Хасагдсан дүн	827,795,850.77
4	Эцсийн үлдэгдэл	397,560,313.13

4.ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ:

Биет хөрөнгө:

Тайлант оны эцсээрх үндсэн хөрөнгийг НББОУС №16-ын дагуу бүртгэж тайлагнасан байна. Үндсэн хөрөнгийн худалдан авалтанд "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль"-ийг мөрдлөг болгон ажилладаг. Үнийн комисс худалдан авалтын үйл ажиллагаанд, өмч хамгаалах байнгын зөвлөл үндсэн хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалат, ашиглалтанд хяналт тавьж ажиллах үүрэгтэй. Компани нь тайлант онд дараах үндсэн хөрөнгийг орлогод авч, данснаас хассан байна. Үүнд:

- Нийт 76,512,215.27 төгрөгийн хөрөнгийг хуулийн дагуу гэрээ хийж худалдан авсан.
- 11,777,399,191.09 төгрөгийн хөрөнгийг орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар засаг даргын захирамжаар авсан.
- 21,496,808,423.52 төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж дансанд байсан дулаан, цэвэр, бохир ус, цахилгааны шугамыг дахин ангилж барилга байгууламж дансанд тусгасан.
- Орхон аймгийн ЗД-ын А/264, А/562 дугаар захирамжаар 860,329,218.69 төгрөгийн барилга байгууламж, 27,427,570.05 төгрөгийн машин тоног төхөөрөмж, 185,985,333.69 төгрөгийн тээврийн хэрэгсэл, 18,880,638.17 төгрөгийн тавилга, эд хогшил, 31,456,574.44 төгрөгийн компьютер бусад хэрэгслийг данснаас хассан.

Дээрх хөрөнгүүдийн элэгдлийг шулуун шугамын аргаар тооцсон бөгөөд тайлант оны акталсан хөрөнгөнд ногдох хуримтлагдсан элэгдэл данс 1,114,246,804.33 төгрөгөөр буурсан ба тайлант онд байгуулсан 762,913,017.57 төгрөгийн элэгдлийн зардлын дүнгээр өссөн байна.

"Эрдэнэт-Ус ДТС" ОНӨХК 2014 оны санхүүгийн та. .нгийн тодруулга

Үзүүлэлт	Газрын сайжруулалт	Барилга, байгууламж	Машин, тоног төхөөрөмж	Тээврийн хэрэгсэл	Тавилга эд хогшил	Компьютер, бусад хэрэгсэл	Бусад үндсэн хөрөнгө	Нийт дүн
НДСЭН ХӨРӨНГӨ-ӨРТӨГ								
кний үлдэгдэл	**1,804,801,456.00**	**2,063,254,262.84**	**25,448,964,838.94**	**1,176,624,734.04**	**132,228,500.51**	**204,361,875.32**	**18,758,166.00**	**30,848,993,833.65**
эмэгдсэн дүн	**2,097,070,008.00**	**29,879,470,983.09**	**922,856,767.00**	**466,660,077.00**	**2,323,872.00**	**14,821,753.54**		**33,383,203,460.63**
Хөрөнгө оруулалт / орон нутгийн төсөв/	2,097,070,008.00	8,373,966,854.09	840,592,252.00	465,770,077.00				**11,777,399,191.09**
Худалдаж авсан		23,773,280.73	35,110,909.00	890,000.00	1,916,272.00	14,821,753.54		**76,512,215.27**
Үнэ төлбөргүй авсан		4,560,590.84	27,515,440.00		407,600.00			**32,483,630.84**
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл /үндсэн хөрөнгө ангилсан/		21,477,170,257.52	19,638,166.00					**21,496,808,423.52**
асагдсан		**860,329,218.69**	**21,504,597,827.57**	**185,985,333.69**	**19,760,638.17**	**31,456,574.44**	**18,758,166.00**	**22,620,887,758.56**
Худалдсан								-
Үнэгүй шилжүүлсэн								-
Актласан		860,329,218.69	27,427,570.05	185,985,333.69	18,880,638.17	31,456,574.44		**1,124,079,335.04**
Үндсэн хөрөнгө дахин ангилсан			21,477,170,257.52		880,000.00		18,758,166.00	**21,496,808,423.52**
Эцсийн үлдэгдэл	**3,901,871,464.00**	**31,082,396,027.24**	**4,867,223,778.37**	**1,457,299,477.35**	**114,791,734.34**	**187,727,054.42**	-	**41,611,309,535.72**
ХУРИМТЛАГДСАН ЭЛЭГДЭЛ								-
Эхний үлдэгдэл	**543,084,522.10**	**843,219,867.93**	**21,495,740,192.03**	**844,292,132.00**	**66,117,136.40**	**136,135,830.20**	**3,965,486.30**	**23,932,555,166.96**
Нэмэгдсэн дүн	179,436,756.70	18,860,848,310.20	209,342,191.70	115,391,378.80	11,282,889.20	25,094,146.03		**19,401,395,672.63**
Байгуулсан элэгдэл	179,436,756.70	226,331,141.50	205,376,705.42	115,391,378.75	11,282,889.17	25,094,146.03		**762,913,017.57**
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл /үндсэн хөрөнгө ангилсан/		18,634,517,168.70	3,965,486.30					**18,638,482,655.00**
Үнэ цэнийн бууралтын буцаалт								-
Хасагдсан		**855,724,045.10**	**18,655,837,381.70**	**185,985,333.70**	**19,760,638.17**	**31,456,574.00**	**3,965,486.30**	**19,752,729,458.97**
Данснаас хассан хөрөнгийн элэгдэл			18,633,637,168.70		880,000.00		3,965,486.30	**18,638,482,655.00**
Дахин үнэлгээгээр хасагдсан								-
Үнэ цэнийн бууралт-акталсан		855,724,045.10	22,200,212.96	185,985,333.70	18,880,638.17	31,456,574.40		**1,114,246,804.33**
Эцсийн үлдэгдэл	**722,521,278.80**	**18,848,344,133.03**	**3,049,245,002.03**	**773,698,177.10**	**57,639,387.43**	**129,773,402.23**	-	**23,581,221,380.62**
ДАНСНЫ ЦЭВЭР ДҮН								-
Эхний үлдэгдэл	**1,261,716,933.90**	**1,220,034,394.91**	**3,953,224,646.91**	**332,332,602.04**	**66,111,364.11**	**68,226,045.12**	**14,792,679.70**	**6,916,438,666.69**
Эцсийн үлдэгдэл	**3,179,350,185.20**	**12,234,051,894.21**	**1,817,978,776.34**	**683,601,300.25**	**57,152,346.91**	**57,953,652.19**	-	**18,030,088,155.10**

Биет бус хөрөнгө:

Санхүүгийн болон бусад програм хангамжуудыг НББОУС№38-ын дагуу биет бус хөрөнгөөр бүртгэж, тайлагнадаг бөгөөд шулуун шугамын аргаар хасагдуулга тооцож, хуримтлагдсан хасагдуулга ашиглан бүртгэж тайлагнадаг.

№	Үзүүлэлт		Компьютерын програм хангамж	Нийт дүн
1	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ-ӨРТӨГ**			
1.1	**Эхний үлдэгдэл**		**17,485,808.50**	**17,485,808.50**
1.2	**Нэмэгдсэн дүн**		**3,000,000.00**	**3,000,000.00**
1.2.1	Үүнээс	Худалдаж авсан	3,000,000.00	**3,000,000.00**
1.2.2		Үнэ төлбөргүй авсан		-
1.3	**Хасагдсан**			-
1.3.1	Үүнээс	Худалдсан		-
1.3.3		Актласан		-
1.4	**Эцсийн үлдэгдэл**		**20,485,808.50**	**20,485,808.50**
2	**ХУРИМТЛАГДСАН ЭЛЭГДЭЛ**			-
2.1	**Эхний үлдэгдэл**		**3,224,120.40**	**3,224,120.40**
2.2	Нэмэгдсэн дүн		4,211,858.88	**4,211,858.88**
2.2.1	Үүнээс	Байгуулсан элэгдэл	4,211,858.88	**4,211,858.88**
2.2.3		Үнэ цэнийн бууралтын буцаалт		-
2.3	**Хасагдсан**			-
2.3.1	Үүнээс	Данснаас хассан хөрөнгийн элэгдэл		-
2.4	**Эцсийн үлдэгдэл**		**7,435,979.28**	**7,435,979.28**
3	**ДАНСНЫ ЦЭВЭР ДҮН**			-
3.1	**Эхний үлдэгдэл**		**14,261,688.10**	**14,261,688.10**
3.2	**Эцсийн үлдэгдэл**		**13,049,829.22**	**13,049,829.22**

5. ӨР ТӨЛБӨР:

Өр төлбөрийг урт ба богино хугацаат өр төлбөр гэж ангилах бөгөөд өр төлбөрөө төлөгдөхөөр хүлээгдэж буй дүнгээр нь богино хугацаат өр төлбөрөөр тайлагнан доорх дансдуудаар ангилан хуримтлуулан бүртгэсэн байна.

дд	Өглөгийн төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Дансны өглөг	4,256,483,496.38	4,939,121,204.90
2	Бусад албан газарт өгөх өглөг	4,254,512.68	14,249,431.31
3	ҮЭ-ийн татварын өглөг, Татварын өглөг	3,750,133.83	1,195,321.91
4	Урьдчилж тооцсон орлого	445,933,733.36	445,748,546.71
	Нийт дүн	4,710,421,876.25	5,400,314,504.83

Дансны өглөг: Энэ нь дараах 4 төрлийн өглөгөөс бүрдэх бөгөөд гэрээт албан газарт өгөх өглөг /эрчим хүч, дулаан, ус/ данс 95%-ийг нь бүрдүүлж байна.

дд	Өглөгийн төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Ажилчин албан хаагчидад өгөх өглөг	674,888.10	1,951,295.10
2	Цэвэр усны тооцоо	2,229,666.50	1,243,757.80
3	Бусад өглөг /хувь хүнээс/	3,579,624.60	12,298,136.20
4	Гэрээт албан газарт өгөх өглөг /эрчим хүч, дулаан, ус/	4,113,025,980.03	4,667,721,556.07
5	Гэрээт албан газарт өгөх өглөг /СӨХ, радио, хог, бусад/	136,973,337.17	255,906,459.70
	Нийт дүн	4,256,483,496.38	4,939,121,204.90

Гэрээт албан газарт өгөх өглөг /эрчим хүч, дулаан, ус/: Энэ нь Эрдэнэт-Ус дулаан түгээх сүлжээ ОНӨХК-ийн гол бэлтгэн нийлүүлэгчдэд өгөх өглөг юм. Үүнд: Эрдэнэт үйлдвэр ХХК – д өгөх усны обьёмны алдагдал 88.4%-ийг эзэлж байна.

дд	Өглөгийн төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭДЦС ТӨХК	43,787,830.0	69,011,941.1
2	Эрдэнэт үйлдвэр ХХК	184,103,411.7	394,469,962.5
3	Эрдэнэт үйлдвэр ХХК /обьём/	3,814,251,764.5	4,125,746,836.5
4	ЦДТС ТӨХК	70,882,973.79	78,492,816.00
	Нийт дүн	4,113,025,980.03	4,667,721,556.07

6.ЭЗЭМШИГЧИЙН ӨМЧ:

Өмчийг дүнг оруулан болон олсон капиталын дүнгээр хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн байна.

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	Өмч	5,231,568,753	5,231,568,753
2	Нэмж төлөгдсөн капитал	2,877,783,201	7,568,161,256
3	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	1,130,411,071	1,130,411,071
4	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	1,245,239,202	6,702,661,896
5	Хуримтлагдсан ашиг	(1,211,760,566)	(1,934,870,957)
	Нийт дүн	9,273,241,661	18,697,932,019

Компани нь 100% орон нутгийн өмчтэй бөгөөд өмчийн дүнд тайлант онд өөрчлөлт ороогүй. Нэгж хувьцааны дансны үнэ 2013 онд 771 төгрөг байсан бөгөөд тайлант онд 1,555 төгрөг болж өссөн.

Өмч хөрөнгийн хадгалалт хамгаалалттай холбоотой дотоод хяналт, өмч хамгаалах байгын зөвлөлүүд ажиллаж байна.

7. ОРЛОГО, ЗАРДАЛ:

Орлого: Тайлант хугацаанд төлөвлөгөөнөөс үндсэн үйл ажиллагааны орлогыг 6%-иар давуулан биелүүлж олсон.

№		Орлогын төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	Цахилгаан	2,521,102,400	2,728,994,071
2		Дулаан	2,866,217,300	3,119,848,899
3		Хэрэглээний халуун ус	662,522,100	680,443,802
4		Цэвэр ус хангамж	1,440,938,600	1,523,858,699
5		Өөрийн эх үүсвэртэй хангамж	74,031,400	234,811,400
6		Зөөврийн цэвэр ус	162,066,800	
7		Цахилгаан шат	57,300,000	50,571,787
8		Ариутгах татуургa	768,271,600	830,245,700
9		Бусад	752,180,000	784,256,129
10		Нийтийн халуун ус	8,551,000	8,382,792
11		Тоолуур засвар, баталгаажуулалт	122,221,000	64,563,110
12		Хөрөнгө оруулалт их засвар	400,000,000	342,106,600
13		**Нийт дүн**	**9,835,402,200**	**10,368,082,988**
14	Бусад орлого	Алдангийн орлого		179,669,222
15		Ханшийн зөрүүний бодит ашиг		924,991
16		**Нийт дүн**		**180,594,214**
		Нийт дүн	**9,835,402,200.00**	**10,548,677,201.63**

Зардал: Үйл ажиллагааны зардлын бүтцийг авч үзвэл

№	Зардлын төрөл	Гүйцэтгэл
1	Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	6,232,914,165.90
2	Үнлсэн ба нэмэгдэл цалин	2,027,222,455
3	Нийгмийн даатгалын шимтгэл	248,296,817
4	Засвар үйлчилгээний зардал	179,399,390
5	Гадны байгууллагаар үйлчлүүлсэн зардал	2,154,043
6	Тусгай зөвшөөрлийн үйлчилгээний хөлс	21,560,000
7	Цахилгааны зардал	239,357,294

8	Цэвэр бохир усны зардал	7,445,911
9	Түлш шатахууны зардал	142,940,764
10	Дулааны зардал	9,115,980
11	Томилолтын зардал	9,053,075
12	Бичиг хэрэг шуудан холбооны зардал	37,885,351
13	Ажилчдад өгөх хөнгөлөлт	68,899,225
14	АТБӨЯХ-ийн татвар	7,754,310
15	Газрын төлбөр	4,183,350
16	Элэгдлийн зардал	767,124,877
17	Зар сурталчилгааны зардал	3,253,102
18	Дамжих зардал /БЗТҮ/	676,788,029
19	Хөдөлмөр хамгаалал ариун цэврийн зардал	83,775,917
20	Бусад үндсэн үйл ажиллагааны зардал	417,694,943
	Нийт дүн	**11,186,818,997.30**

Тайлант онд ЭДЦС ТӨХК, Эрдэнэт үйлдвэр ХХК , ЦДТС ТӨХК-иудаас авсан үйлчилгээг борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг дансанд тусгасан бөгөөд энэ нь нийт зардлын 55.7%-ийг эзэлж байна. Үндсэн ба нэмэгдэл цалин нийт зардлын 18.1% буюу үйл ажиллагааны зардлын 40.9%-ийг эзэлж байна.

АУДИТОР **Э.ВАНДАНДУЛАМ**

2015.03.13